

владѣхъ крестонохци Византионъ и други мѣста Византийска империи. А кѣту са възобнови пакъ Българское царство отъ Асѣнювцы и Византийска империи отъ Палеологовцы, и Латини си убраха крушы, православна Българска и Гръцка чъркова нѣмаха врѣма да успѣхъ да изчистхъ тажъ раздорна зараза. Защо то отъ една страна Византийска империя натиснаха Турцы отъ Азия, а отъ друга страна непрѣстанни битки Българьмъ съ Гърцы не имъ дадохъ врѣма да мислхъ за такова нѣщо. Падение Византийска империи и Българскаго царства подъ турскому игу послѣдува твърдѣ скоро, то естѣ, отъ 1230 лѣто, кога Асѣнь унищожилъ Фрѣзи (Латинска власть въ Възтокъ) до 1348. кога вѣчи Турцы почнаха да владѣхъ въ Европѣ. А колко години трая кръвопролитный бой съ Турцы? Въ такива обстоятелства можахъ ли Българи да мислхъ за малочисленное число покатоличенихъ Българъ Павликианъ, кое е было потаено, а нѣ явно, какъ то е днѣсь? Послѣ же падения Византийска империи и Българскаго царства настаха съвсѣмъ други ташки и плачевны врѣмана; тысящи Гърцы отъ разны мѣста, какъ то Кандия, Хиосъ и другѣдѣ, да отбѣгнахъ острый мечъ завладѣтеля изпотурчихъ са; познати Помаци Българи и Бошнаци Сърби са потурчихъ отъ неволя, какъ то ги видимы и до днѣсь, чи ни то рѣчь нѣкои си знахъ по турски, нѣ само имана турски носхъ! Въ тѣхъ врѣмана, когато тии наши единородни и единовѣрни прѣжде намъ братия отъ голѣмо насилие были са' принѣждени да са отрѣкхъ отъ Христа и да повѣрвхъ арапскаго пророка, папицашка пропаганда не са ли е ползувала и не е ли защитила свои Павликаны Гърцы, Арманы и Българи? Незнаемы ли отъ повѣстности чи послѣдний Византийски императоръ Палеологъ, проводи да иска помощъ отъ папицаны, нѣ тии му прѣдложихъ отъ веднашь, чи ако приѣмни тѣхна вѣрѣ щѣтъ му по могна! Исто са случи и съ послѣдний царъ Български Георга Страшимира, кой то бѣше съсрѣдоточилъ остатки отъ Българскихъ войновъ и отъ Сърбовъ и другихъ и бияшеса юнашки. Нему такоже предложи Римъ-попъ да приѣмни Римска догма, та да възбуди Папа сички католицы да му помогнхъ; нѣ той са отказа отъ такава низость и би са юнашки до послѣднажъ минутъ живота си. Отсвѣнъ тѣхъ имамы и други много примѣры, чи Римска пропаганда всѣкога ищи мѣтны и облачни врѣмана да откѣсни нѣщо си отъ православнихъ.

Въ 1601 Исуйти са съзидали училище въ Царыградъ подъ защита Францушкаго посланика Солиниака (вишѣ Hammer hist. ottom. libg. XLIII.). Тии са' върлували до толко съ разновидны сплѣтки